

הנביא שהיה גר, שבא מצד של עשו - זה עמד בקיומו על עשו ולא נחלש כחו.

וע"ז זה כל שאר הנביאים נחלש פחם ולא היו יכולים לעמד לקבל דבר על בריו פראוי. מה הטעם? משום פי נגע בכף ירד יעקב בגיד הנשה. שלקח ושאב כל כח הירד, ועל זה נשבר כח הירד ונשאר צולע על ירכו, שהרי כל נביאי העולם לא יכלו להדבק ולעמד בו.

בא ראה, כל הנביאים פרט למשה לא עמדו בכחם פראוי, ומי שעוסק בתורה ואין מי שתומך בו, לא נמצא מי שמטיל מלאי לכיסו להתחזק. על זה התורה משתפחת בכל דור ודור ונחלש כל התורה כל יום ויום, משום שאין להם לאלו שעוסקים בתורה על מה שסומכים, ומלכות הרשעה מתחזקת בכל יום ויום.

בא ראה פמה גרם חטא זה, ומשום שאין לו מי שיתמך בתורה פראוי, אותם עמודים חלשים, וגורמים להתחזק את אותו שאין לו שוקים ורגלים לעמד עליהם.

פתח ואמר, (בראשית ב) ויאמר ה' אלהים אל הנחש פי עשית זאת ארור אתה מפל הבהמה וגו' על גחנך תלך. מה זה על גחנך תלך? שנשברו התומכים שלו וקצצו את רגליו ואין לו על מה שיעמד. כשישראל לא רוצים לתמך בתורה, הם נוטנים לו תומכים ושוקים לעמד ולהתחזק בהם.

בא ראה פמה עקימות והתחכמות התחכם באותו לילה אותו הרוכב על הנחש פנגד יעקב, שהרי הוא היה יודע קול יעב, אז והידים ידי עשו. לכן

לקבלא מלה על ברייה פדקא יאות, מאי טעמא, בגין פי נגע בכף ירד יעקב בגיד הנשה, דנסיב ושאיב כל חילא דירכא, ועל דא אתבר חילא דירכא ואשתאר צולע על ירכו. דהא כל נביאין דעלמא לא יכילו לאדבקא ולקיימא ביה.

תא חזי, נביאין פלהו בר משה לא קיימו בתוקפיהו פדקא חזי. ומאן דלעי באורייתא ולית מאן דסמיך ליה ולא אשתכח מאן דאטיל מלאי לכיסיה לאתתקפא. על דא אורייתא קא משתפחא בכל דרא ודרא ואתחלש תקפא דאורייתא כל יומא ויומא, בגין דלית לון לאינון דלעאן פה על מה דסמכין, ומלכו חייבא אתתקף בכל יומא ויומא.

תא חזי, פמה גרים חוכא דא, ובגין דלית (לז) מאן דאסמיך לאורייתא כדקא יאות אינון סמכין חלשין, וגרמין לאתתקפא לההוא דלית ליה שוקין ורגלין לקיימא עלייהו.

פתח ואמר, (בראשית ג) ויאמר יי אלהים אל הנחש פי עשית זאת ארור אתה מפל הבהמה וגו' על גחונך תלך. מאי על גחונך תלך. דאתברו סמכין דיליה וקציצו רגלוי ולית ליה על מה דקאים. פד ישראל לא בעאן לסמכא לה לאורייתא, אינון יהבין ליה סמכין ושוקין לקיימא ולאשתקפא בהו.

תא חזי, פמה עקימו וחכמו אתחכם פההוא ליליא ההוא דרכיב נחש לקבליה דיעקב, דהא איהו הוה ידע דכתיב, (בראשית כז) הקול קול יעקב והידים ידי עשו. ואי פסיק קלא דיעקב פדין והידים ידי עשו. בגין שכתוב (שם כז) הקל קול יעקב והידים ידי עשו, ואם פוסק

הסתפל לכל הצדדים להרע
לעקב ולהפסיק קולו.

וראה אותו חזק בכל; זרועות
מצד זה ומצד זה שהם חזקי הגוף
שמתחזק ביניהם, וראה כח
התורה שהתחזק בכל, אז וירא פי
לא יכל לו. מה עשה? מיד - ויגע
בכף ירכו, שהתחכם כנגדו. אמר,
פיון שנשברו עמודי ותומכי
התורה, מיד התורה לא מתחזקת,
אז יתקיים מה שאמר אביהם הקל
קול יעקב והידיים ידי עשו, (שם)
והיה כאשר תריד ופרקת עלו מעל
צוארך.

ובזה התחכם כנגד יעקב. שהרי
משום שנשבר כח התורה, הלך
והתחזק עשו. וכשראה שלא יכל
לתורה, אז החליש כח אותם
התומכים אותה. וכשלא נמצא מי
שסומך את התורה, אז לא יהיה
קול קול יעקב, ויהיו הידיים ידי
עשו.

וכשראה יעקב כף לשעלה הבקר,
החזיק [עקב] בו והתגבר עליו, עד
שהוא ברך אותו והודה לו על
אותן ברכות, ואמר לו, לא יעקב
יאמר עוד שמך פי אם ישראל. לא
יעקב בעקימות, אלא בגאווה וכח,
שאין מי שיוכל לך.

ובא וראה, מהנחש הזה כמה
כחות נפרדים לכל צד ונמצאים
בעולם אצל בני אדם, ורוצים
לקיים אותו גיד הנשה. שאף על
גב שקרב אליו אותו רוכב על
נחש, עומד הוא והתקיים בצורה
ולא נשבר.

וכח צריכים להתחזק בעולם
ולהראות, פי שרית עם אלהים
ועם אנשים ותוכל. וכשראה
שהרי לא נשבר ולא נאכל אותו
מקום, אז נשבר כחו וחזקו ולא
יכל להרע לבני יעקב, ועל זה לא

כף אסתפל לכל סטרין לאבאשא ליה ליעקב
ולאפסקא קליה.

וחמא ליה תקיף בכלא. דרועין מסטרא דא
ומסטרא דא דאינון תקפין גופא
דאתתקף בינייהו, וחמא תקפא דאורייתא
דאתתקף בכלא, פדין וירא כי לא יכול לו.
מה עבד, מיד ויגע בכף ירכו, דאתחכם
לקבליה. אמר פיון דאתברו סמכין
דאורייתא, מיד אורייתא לא אתתקף. וכדין
יתקיים מה דאמר אבוהון, הקול קול יעקב
והידיים ידי עשו. (בראשית כז) והיה כאשר תריד
ופרקת עלו מעל צוארך.

וברא אתחכם לקבליה דיעקב דהא בגין
דיתר חילא דאורייתא אזיל
דאתתקף עשו. וכד חמא דלא יכיל לה
לאורייתא, פדין חליש תקפא דאינון
דסמכין לה, וכד לא ישתפח מאן דסמיך
לאורייתא, פדין לא יהא קול קול יעקב
ויהוון ידיים ידי עשו.

וכד חמא יעקב הכי כד סליק צפרא,
אתקיף (יעקב) ביה ואתגבר עליה עד
דאיהו בריך ליה ואודי ליה על אינון
ברכאן, ואמר ליה לא יעקב יאמר עוד שמך
פי אם ישראל, לאו יעקב בעקימו אלא
בגאותא ותוקפא דלית מאן דיכיל לך.

ותא חזי, מהאי נחש כמה חילין מתפרשן
לכל סטר ואשתפחו בעלמא לגבי בני
נשא. ובעינן לקיימא לההוא גיד הנשה,
דאף על גב דקריב ביה ההוא דרכיב על
חויא קיים איהו, ואתקיים בגוון ולא אתבר.
וחיירא בעינן לאתתקפא בעלמא ולאחזאה
כי שרית עם אלהים ועם אנשים
ותוכל. וכד חמי דהא לא אתבר ולא אתאכיל ההוא אתר, פדין אתבר